

CĂMINUL

- São Paulo, Aprilie-Iulie 1953 -

DE CINE VA FI CĂȘTIGAT VIITORUL RĂZBOI ?

Despre forțele de care ar dispune Uniunea Sovietică în cazul unui nou război mondial, avem prilejul de-a ne face o idee din cele ce se publică, destul de des de altfel, prin ziare. Presa occidentală s'a ocupat și continuă să se ocupe cu predilecție de acest capitol, servind publicului cifre și tot felul de date interesante. Comentariile de cari sunt acompaniate aceste înșirări de date, precum și concluziile la cari ajung semnatarii articolelor respective apărute în diverse ziare sau reviste, nu coincid întotdeauna, ba mai mult, sunt în unele cazuri diametral opuse. Deși, în general, au la bază același material informativ.

Este adevărat că din informațiile ce ne stau la dispoziție, nu putem afla adevăratul potențial strategic al Sovietelor, deoarece multe elemente ne-au rămas tănuite, păstrate fiind sub sigiliul celui mai desăvârșit secret. Afară de aceasta, se știe că din rațiuni de ordin tactic și propagandistic, anumite date sunt inadins exagerate sau, din contră, prezentate într'o lumină care să le diminueze valoarea reală.

În ultimul timp, totuși, s'a ajuns a se stabili cu destulă aproximație potențialul militar al inamicului din răsărit. Astfel, la ora de față, Rusia Sovietică dispune de 6 Armate cu un total de aproape 3 milioane de oameni. La acestea se adaugă armatele țărilor așa zise satelite, și anume: Polonia cu 450.000, România cu 300.000, Bulgaria cu 280.000, Cehoslovacia cu 240.000 și Ungaria cu 150.000 oameni. În ce privește China comunistă, nu s'au putut obține încă date mai precise, se evaluează totuși la un milion de oameni forța militară de care dispune în cazul unui război iminent.

În lumina acestor cifre, armata sovietică - fără a include sateliții - este azi cea mai puternică forță din lume. Dar nu nu mai din punct de vedere numeric, ci și în ce privește gradul de instruire. Și e vorba aci exclusiv de trupele terestre.

Armata de uscat a Sovietelor se bazează mai cu seamă pe diviziile blindate. Numărul tancurilor și carelor de asalt este evaluat la 60.000. Producția anuală în această ramură a armamentului este de circa 5.000. Desigur, forța nu rezidă numai în număr, ci mai ales în calitate. În această privință americanii și-au dat seama că dotarea cu cele mai noi și perfecte aparate optice, apoi blindajul, viteza, și nu la urmă calitatea armelor de bord, este în multe cazuri superioară la carele de asalt sovietice.

Nu mai puțin bine pregătită este URSS în aer. Piloți excelenți, fără a se ști exact numărul total al acestora, la o flotă aeriană ce totalizează cca 24.000 aparate de vânătoare și bombardiere rapide, 6000 bombardiere și aproape 15.000 avioane de transport. Aparatul de vânătoare "Mig 15", care în multe privințe este superior armelor de vânătoare americane, a fost de-

ja depășit de alte tipuri mai noi, "Mig 17" și "Mig 19", despre care nu se știe prea mult. Producția în avioane este considerabilă; circa 15.000 de aparate (de toate tipurile) anual. De notat că în cifrele amintite până aici, nu sunt incluse avioanele țarilor "satelite", cari, ce e drept, sunt în majoritate de tip vechiu și nu trag prea mult în cumpană.

Cu adevărat surprinzătoare sunt cifrele privitoare marina de războiu sovietică. Până mai ieri, locul al doilea în lume îl ocupa pe mare Anglia, - după d ce în 1938-39 cedase întâietatea deținută atâta vreme, Statelor Unite. Astăzi Marea Britanie a trecut pe al treilea plan. În locul al doilea, imediat după Statele Unite, s'a plasat Uniunea Sovietică, cu 20 crucișătoare din cele mai puternice, peste 100 de distrugătoare și 350 de submarine, ultimile, de cel mai perfecționat tip. (Anglia, spre exemplu, nu are decât 37 de submarine). Și orice s'ar spune, marina va continua să joace și într'un viitor războiu, un rol foarte important.

Lumea își pune întrebarea: de cine va fi câștigat viitorul războiu? - căci războiu va fi, mai curând sau mai târziu. Oricâtă strădanie depun conducătorii Occidentului liber, și oricâte eforturi vor mai face în viitorul apropiat, prin fel și fel de conferințe, ei nu vor putea înlătura ciocnirea cea mare dintre Occident și Răsăritul comunist; fiindcă această ciocnire va fi pur și simplu de neevitat. Iar părerea noastră - cu riscul de a fi considerați "agitatori de război" - printr'o foarte plastică frază germană: Lieber ein Ende mit Schrecken, als ein Schrecken ohne Ende! Și credem că exprimăm prin aceasta gândul și voința celor peste 100 de milioane de ființe umane din spațiile cortinei de fier, condamnate, de la o zi la alta, la cel mai teribil sclavaj ce l'a cunoscut până acum omenirea.

Victoria, desigur, nu depinde numai de numărul combatanților, de acela al armelor etc. Ci deasemeni de voința de luptă a soldatului, de forța sufletească - de idealul care îl mână în luptă. În această privință, nu știm, care din cele două tabere stă mai bine...sau mai rău. Apoi în cumpană mai trag o serie de "necunoscute". Pe lângă existența unor arme secrete (Sovietele, după cum se afirmă tot mai insistent, dețin și ele arme atomice, ba noi credem că au chiar și bomba cu hidrogen), sunt atâtea alți factori cari pot influența sau chiar hotărî soarta unui război. Așa zisele "coloane V" - caii trocni - se găsesc în ambele tabere. Cu deosebirea că în tabăra comunistă, numai simpla bănuială, duce la exterminare a acestora, pe când în occidentul civilizat, acestea se bucură adesea de sprijinul direct sau indirect al celor chemați a-le face inofensive. Apoi interesele particulare ale unor State occidentale, chemate a face front comun și unitar împotriva pericolului din Est, slăbesc enorm poziția Occidentului. Încăpăținarea Franței pe chestiunea sistemului de apărare (planul Juin, care după a noastră modestă părere ar duce la situații dezastruoase) precum și continuarea luptei cu morile de vânt - pericolul "nazist"!! - a marilor democrații, duc la desunire și fărâmițarea forței.

Nu e bizar, că pentru salvarea Europei dela picire, pare a fi mai interesată America, decât Europa însăși?

Nu vrem să semănăm pesimism, dar în această ordine de idei e în interesul cauzei de ase spune cât mai des lucrurilor pe nume. Căci dacă vom câștiga războiul numai datorită ajutorului americanilor, aceasta-nu va fi o victorie durabilă, - fiindcă nu

fi a noastră. Odată cu victoria reamintată asupra celui mai teribil dușman al omenirii, va trebui ca să ia sfârșit atmosfera îmbăcsită de mucegaiurile trecutului, cari mai domnesc astăzi în unele părți ale Europei (zise libere, și influențează în mod îngrijorător respirația).

Indiferent de numărul tancurilor rusești, Europa liberă nu se va putea încumeta a porni în războiu cu respirația-i întretăiată de astăzi. Așa cum stau lucrurile la ora actuală, în cazul unui atac din Est, numai o armată germană puternică ar putea salva situația.

Radu CINDREL

P I C T O R U L A M A N

Pictorul Theodor Aman s'a născut între anii 1828 și 1831, la Câmpulung dintr'o familie de peste Olt. Mama lui, de origine greacă, i-a dezvoltat simțul pentru frumos, încă din frageda copilărie. Aman și-a început învățătura la Craiova, având ca maestru de desen pe Leca, și a trecut apoi la București, unde a urmat șase clase în liceul Sf. Sava, având ca maestru de desen pe Wallenstein.

Dela început Aman simțea o nebiruită aplecare către artele frumoase, așa încât cu toată părerea de rău a părinților, în cele din urmă a plecat la Paris, hotărât să îmbrățișeze pictura. Astfel un tablou al său din 1856 făcut la Paris, - ne reprezintă pe însuși pictorul în atelierul său. Vodă Barbu Știrbei, un om foarte cult, l-a încurajat dela început, ridicându-l apoi la rangul de Pitar, și subscriindu-i un ajutor de 200 galbeni.

Intrat în cercul pictorilor oficiali, Horace Vernet, Hippolyte Bellangé și Pils, care au împodobi galeria națională din Versailles cu picturi militare, Aman s'a instrăinat de curentul naturalist, stărnit de Eugene dela Croix, și care i-ar fi fost și de mai mult folos.

Ca urmare Aman s'a ocupat cu predilecție de pictura militară. Cea dintâi lucrare a lui în acest gen a fost tabloul "Bătălia dela Oltenița" care a ajuns să împodobească unul din pereții palatului Sultanului din Constantinopol.

În corespondența pictorului se află și amănunte despre călătoria ce a făcut la Constantinopol, și despre audiența la palat. "Majestatea Sa merse de dreptul la tablou, și după ce privi zece minute aproape, se întoarse, întrebând, cine l'a făcut. Atunci șambelanul mă arată pe mine. El se uită drept în ochii mei și mă măsură până la picioare, fără să profere o singură vorbă, și fără cea mai mică inclinare de salut.

"Nu apucă să treacă în haremul său și îndată unul din dragomani îmi zice: Ah! mais vous avez été bien reçu. - Eu mă mirai de spusa turcului, căci pentru mine era cea mai urâtă primire. Dragomanul îmi observă că Sultanul s'a uitat în ochii mei și că această favoare o acordă foarte rar muritorilor."

A doua zi pictorul mergând la Reșid-Pașa, primi un pachet în care se aflau 20.000 lei în hârtie, sub cuvânt că Sultanul voește prin această a-l despăgubi de cheltuiala drumului, iar ca răsplată pentru tablou îl va decora cu Ordinul Medgidie. (urmare în pag.7)

+
o
+ + + + + + P O E Z I I + + + x x x x
+ + + + + o o o o o o o o o o o o o o o o o o
I O N T O L E S C U : x x x x x x x
x x x x x x x

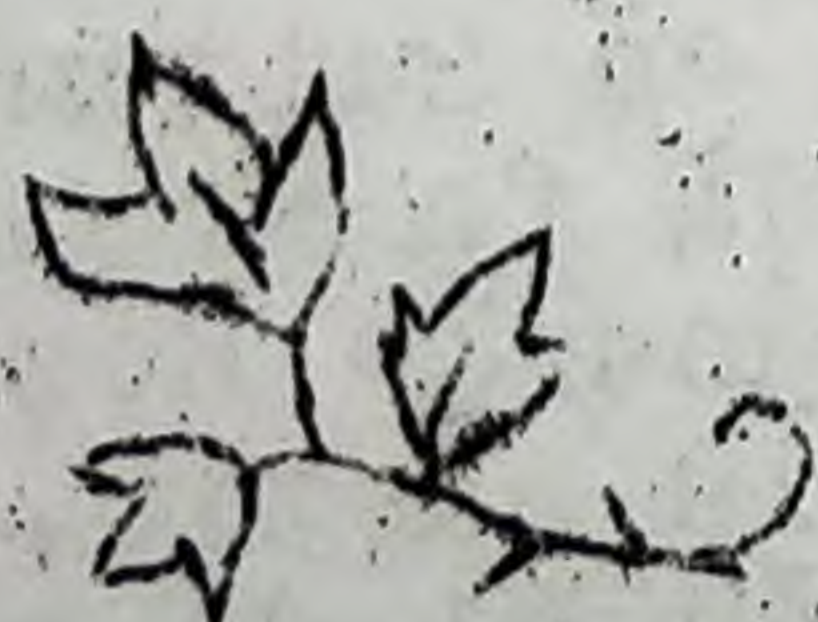
COLOANA
+++++

Lanțuri, lanțuri...
Rânced zângănit de cătușe
Prin bruma zorilor reci de cenușe
Se năruie 'n șanțuri!
Din ochiul scrijelat în rană
Sub șfichiul cnutului de fier
S'a scurs pe geană
Un strop
De viață,
Un strop
De cer!
Trop, trop...
Coloana cu saboți de lemn se pierde 'n ceață!
Vorba e abur, mersul omidă...
Privirea de geruri și viscole roasă
Încearcă prin neguri porți să deschidă...
Și-alături stă moartea cu mâna pe coasă...
Toți duc ca păienjenii 'n spate
Câte-o cruce de sânge pe haine vârgate!

R A M U R A V E R D E

Nu mă arunca dela tine, nu mă pierde,
Ramură sfântă, ramură verde !
Iată-mă-s cu inima de doruri plină...
Nu mă arunca dela sânul tău de lumină.

Aripile care ard în sufletul meu
 Inflorește-le, copac al lui Dumnezeu...
 Și nu mă da cu mâna prinsă 'n cătușe
 Îngerului pe care l'ai prefăcut în cenușe.
 Păstrează-mă doar ca să freacă în vânt...
 Nu mă arunca să putrezească la pământ.
 Cine o să-ți mai cânte durerile, cine,
 Când vor cădea blestemele peste mine ?...

AL. PETRU SILISTREANU :

PLANGEA UN MORT

Sub a razelor lunii cort
plângea un mort.

Doar un schelet,
rece,
nămet.

Plângea amar,
urcând calvar.

Cine era?
Rătăcitor
prin cimitir
în noaptea grea?

Plângând amar,
urcând calvar,
trecea în goană
umbra mea...

S P E R A M M E R E U

Speram mereu
și tot speram
c'o să ajute Dumnezeu
când neamul suferă amar...
când pruncii sunt zvârliți în var.

Speram mereu
dar azi disper...

Au, nu mai ard tortele 'n cer?...

- Din caetul de poeme "Te-
leleu", apărut în Colecția "Exil",
Rio de Janeiro, 1953.

"Neamul românesc a avut un destin dureros. Suferința nu l'a ocolit ci dimpotrivă l'a plămădit și l'a crescut. Cei cari ne-au apăsă și nedreptățit au crezut că ne poartă în acest fel pe drumul pieirei. Suferința nu ne-a fost însă leagăn de moarte, ci ne-a întărit și îndemnat către mai bine. Cu cât ne-am adâncit în umbrele durerii și ale tăcerii cu atât am crescut mai plini în comorile mari ale istoriei naționale."

(Din "Cartea Căpitanilor" de Ernest Bernea)

o o o o o
+ + + +
o o o
+
+

TALMACIRI DIN POEZIA GERMANA

de

NIC. IANCU

S C H I L F L I E D E R

+++++

de N. LENAU

I.

Seara, să cobor imi place
Prin pădurea 'ntunecată,
Pân' la malul cel cu trestii,
Tot gândind la tine, fată.

In zăvoi, când noaptea vine,
Trestioara 'n vânt se frânge
Și se tângue, șoptește,
De aș plânge, aș tot plânge.

Glasul tău molatec dulce
Parcă îl aud mereu,
Adînd încet deasupra
Tainicului cleșteu.

II.

Soarele apune...
Nouri negri trec,
In nebună fugă
Vântur'le se 'ntrec.

Prin văzduh, sălbatec,
Fulgeră gonesc,
Și in lac o clipă
Chipu-și oglindesc.

Prin furtună 'mi pare
Că te văd trecând,
Păru-ți lung și moale
Despletit, in vânt.

III.

Peste lacu 'n neclintire
Strălucește blânda lună,
Impletind palide roze
In a trestiei cunună.

Cerbi, adulmecând in noapte,
Trec in sus, spre luminiș;
Ici și când, prin somn, se mișcă
Păsările 'n păpuriș.

Și cuprins de nostalgie,
Plâng încet, gândind la tine...
Dorul meu e-o rugăciune
In tăcerile steline.

--- † ---

Pictorul Aman

(urmare din pag. 3)

Ce e drept însă, că până ce pictorul să ajungă la cea audiență a trebuit să aștepte două luni.

Indată după aceasta, primi invitația unui căpitan francez și plecă în Crimeea, spre a putea observa războiul aievea care începuse acolo. "Ca artist am văzut lucruri ce nu voi mai vedea niciodată", zice Aman în altă corespondență.

"Mă târâsc toată ziua pe acest pământ arid și lipsit de orice verdeață, făcând studii despre tot felul de lucruri ce s'ar putea introduce într-o bătălie... Nu mă puteam opri la toate amănuntele cari mă interesau, din cauza mișcării ce domina în acea gloată zgomotoasă."

Tabloul pe care Aman îl pregătea atunci, avea să reprezinte bătălia de la Alma, unde Francezii câștigaseră o strălucită victorie.

Aceste două tablouri războinice despre care am vorbit până acum, sunt cele mai caracteristice pentru genul de pictură la modă pe atunci. Acele ingrămădiri de soldați, par mai mult adunați acolo pentru plăcerea privitorului decât pentru a se lupta.

Tot astfel trebuie judecată o altă pânză a sa, și anume cu subiect național, cunoscută "Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul" aflată multă vreme în pinacoteca dela Ateneu.

Una din cele mai reușite lucrări ale pictorului este portretul său făcut la Paris în 1853, și unde în adevăr se vădesc calități personale de o mare valoare. De astă dată trebuie să recunoaștem însă influența lui Courbet.

Pela 1858 Aman se întoarce în țară, și numaidecât își dă seama de lipsa oricărei mișcări artistice, la noi, așa încât singur începe a stârni un curent favorabil înființării unei școli de arte frumoase. Cu toate acestea, abia în 1864, pe timpul ministrului N. Crețulescu, se ridică două școli de "Belle-Arte", una în București sub direcția lui Aman, și alta în Iași.

Dela început Aman și-a dat toate silințele să facă din școală sa un centru cu adevărat artistic. Spre acest scop și-a înzestrat școala cu o colecție de modele în ghips, colecție de care multe rânduri de studenți s'au folosit de atunci și până azi. Deși greutățile pe care le-a întâmpinat Aman, pe calea apostolatului artistic, au fost de multe feluri, totuși el nu s'a descurajat. Elevii lui, printre cari unii au ajuns pictori de renume, vorbeau despre fostul lor profesor ca despre un adevărat părinte.

(Va urma)

I . L . C A R A G I A L E

XX

[illegible]

Tânărul Edgar Bostandaki este suplinitor la catedrele de muzică, desen, gimnastică, scrimă și religie dela gimnaziul clasic înființat de curând în urbea sa natală. Gimnaziul are până acuma numai clasa întâia și e întreținut de comună; se speră că la anul viitor se vor completa patru clase, trecând totul pe seama Statului. Deși încărcat cu predarea a 5 cursuri importante de gradul secundar, tânărul suplinitor găsește destulă vreme să frecventeze societatea înaltă din localitate, unde trece drept un perfect gentilom. În adevăr, Edgar este un tânăr care are multe succese în saloanele din Târgul-Mare. Vorbește franțuzește de când era mic și se pricepe foarte bine la modă și confecțiuni, așa că nu odată este consultat asupra acestui capitol. Profesia de cronicar "high-life" nu este ușoară, fiindcă trebuie să scrii despre dame, și damele sunt dificile, pretentioase, capricioase. Spui de una o vorbă bună, superi pe alta; spai rău de alta, atunci nu mai poți pretinde că ești un om galant; inziști cu deosebire asupra uneia, dai loc la bânueli; neglijezi pe vreuna, îi inspiri o ură primejdioasă. Mai ales într-o societate foarte restrânsă și foarte aleasă ca societatea din Târgul-Mare, un cronicar de salon trebuie să-și drămuiască atenția cu cea mai mare strictețe. Grea profesie, ce-i drept; însă tânărul Bostandaki, om de spirit și cu educațiune distinsă, a fost parcă născut a fi cronicar high-life. Cronicile lui, în formă de corespondență, le publică într'un ziar cotidian din cel mai apropiat oraș mare de provincie.

Dar, va zice cineva:

- Bine! Inșă cronicarul este și el om, mai ales dacă e tânăr; trebuie să aibă și el simpatiiile și preferințele, antipa-
tiile și aversiunile sale. El stă într'un colț al salonului cu
carnetul său în mână și privește la vârtejul valsului; în acest
vârtej, ochii lui trebuiesc să deosebască între toate pe câteva,
mai grațioase, și, între aceste câteva mai grațioase, pe una, neîn-
trecută, adorabilă.

- Ei, da, răspund eu, înțeleg ce spuneți. Inșă cronicarul de salon trebuie să-și calce pe inimă, să fie discret și imparțial. Și asta n'o poate oricine, cum o poate Turturel.

- Care Turturel?

- Edgar Bostandaki...Turturel este numele pe care i-l' au dat in copilărie, alintându-l, papaia, mamaia și duduile, surori-le mai mari...Turturel - așa-i că sună bine? - este pseudonimul destul de transparent cu care Edgar își semnează cronicile.

Ei! și totuși, cât de corect și de discret, cât de galant și de imparțial, însuși Turturel a greșit odată un "carnet mon-dain".

Din inițiativa unui comitet compus din damele din înalta societate al Târgului-Mare, reședința subprefecturii Plăeșii-

de Mijloc s'a dat in saloanele Otelului Regal de acolo "Un mare bal filantropic, al cărui venit se va împărți jumătate in folosul umanității suferinde și jumătate pentru sporirea fondului de întreținere a gimnaziului clasic local, până la trecerea lui in bugetul Statului". Majorul a oferit muzica militară, pe care a adus-o cu trenul dela resedinta prefecturii.

A fost un bal cum nici într-o capitală de județ nu se poate petrecea. Dămele, pline de devotament pentru nobilul scop al minunat reprezentate, deși frac nu purtau decât sub-prefectul, primarul și Turturel; restul sexului urât, purtau unii redingotă, alții jachetută scurtă. Onorurile balului le-a făcut comitetul damelor, sub președinția tinerei Doamne Arthenais Gregoraschko, soția sub-prefectului. S'a petrecut până la șapte dimineața, când aurora cu degetele ei de roză a venit să bată la ușa orizontului și să stingă cu privirile ei lumina petroleului, amintind infatigabililor dănuitori că trebuie, cu regret, să se despartă.

A doua zi, d. Turturel punea la poștă pentru gazetă un "carton mondain", cu notița: "Rog a se trimite după obicei, 50 de exemplare pe adresa mé". Seara, cronicarul citea în fața comitetului dămelor, al cărui secretar era, darea de seamă asupra rezultatului operei de binefacere. De prisos să reproducem textul întreg al acestei lucrări de caracter oficial. Ne mărginim a-i da concluziunile: "Venit brut, 575 lei; cheltueli, 368 lei; beneficiu net, 207 lei; 103 l. 50 b. pentru sporirea fondului de întreținere a gimnaziului; 103 l. 50 b. pentru umanitatea suferindă."

După ce au mulțumit comitetului de dame, d. Edgar Bostandaki în numele gimnaziului, iar d. primar în numele umanității suferinde, ședința oficială s'a ridicat. Apoi s'a invârtit un maus. Peste d zile, iată că mult așteptatele exxmplare din "Vocea Zimbrului" so-sesc. Ele conțin crônica atât de dorită: "Cum se pitrece la noi."

Extragem la întâmplare câteva rânduri:

"...Sambătă seara s'a ținut în fine la noi strălucitul bal filantropic sub președinția grațioasei doamne Athenaïs Grégoraschko născută Perjoiu....O enormă afluență de tot ce Târgul-Mare are mai distins, fiecare ținând să mulțumească incântătoarei prezidente inițiatoare, prea amăbila doamnă Athenaïs Grégoraschko...
...In acordurile muzicii militare, care intonează cu destul "brío" un vals vaporos, pîrrechile pornesc ca duse pe niște valuri, în cari se pierde conștiința, iar timpul pare că s'a oprit pe loc ca să admire cum trece în-vârttej ferbinte, uimitor, nebunesc atâtea și atâtea flori, parcă smulse de vîntul aprig al pasiunii...Doamna Athenaïs Grégoraschko, regina adorabilă a valsului adorat... Dar, la un semnal, ușile din fund se deschid...Supeul! Un moment de odihnă pentru această zvăpăiată tinerețe, un moment de odihnă și de reconfortare!...Doamna Athenaïs Grégoraschko, face onorurile, luând loc în capul mesei, cu grația nespūsă care o caracterizează... Dopurile pocnesc, pare c'ar fi un atac de tiraliori, care nu spărie de loc pe bravii convivi...Șampania curge în valuri. Doamna Athenaïs Gregoraschko dă semnalul și aici; ridicînd cupa plină de delicii ca divină Hebe, atinge de buzele reci buzele sale calde, cu acea delicateță poetică cu care fluturelul atinge caliciul unui miosotis.....Dar muzica ne cheamă. Trăiască valsul! Doamna Athenaïs Grégoraschko, infatigabilă silfidă."

Aici, o îngrozitoare greșală de tipar... A doua zi Duminică dimineata, la cafeneaua din centru, spiritualul cronicar "high life"

citea mai multor tineri din localitate "carnetul" său: "Cum se pitreacă la noi." Tinerii îl ascultau cu multă admirație și poate cu mai multă invidie: e desigur fericit un tânăr care dispune, pe lângă talentul stilului, de o coloană de publicitate, ca să se facă, firește, atât de plăcut damelor! Pe când se comenta articolul și autorul căuta să explice amicilor săi ce înseamnă "divina Hebe" și "calici", iată că deodată intră d. sub-prefect, salută în dreapta și în stânga cu gravitate, apoi drept în fața lui Edgar Bostandaki, și cu un ton neobișnuit de aspru:

- Domnule Turturel! uită-te la mine... Te opresc măgariule, să faci 'de mauvaises plaisanteries' pe conta doamnei Grégoraschko, soția mea!

Apoi face un ocol prin cafenea bufnind!

- A-t-on jamais vu pareille insolence!

Edgar nu pricepe de loc... Însă Raoul Gregoraschko se întoarce iar și, gesticulând cu cravașa, de care nu se desparte niciodată:

- Altă dată, dacă ți mai permiți di aeste, îți rup urechile!

- Dar...

- Urechile! m'ai înțeles? espèce d'imbecile!

Și iese turbat, făcând să șuere aerul sub jocul cravașei.

Toată lumea rămâne uimită. Din ce pricină?... Hebe?... Caliei?...

- Nu înțeleg deloc, zise Turturel, dând din umeri cu totul nedomirî.

Pe când fiecare caută cu deamănuntul să găsească în cronică motivul penibilei scene, iată că intră în cafenea d. maior Edmond Buzdrogovici, grație amabilității căruia opera filantropică avuse-se concursul grațios al muzicii militare. Fără să salute și vădit foarte supărat, Edmond se apropie de Edgar, cu așa pas și aer strașnic, în cât Edgar se ridică drept în picioare în fața lui Edmond.

- Domnule! zice Edmond ferbând ca un samovar; dumneta ești acela care scrii porcăriile aeste?... Răspunde!

Și-i vără lui Edgar gazeta sub nas. Edgar, ferindu-se, răspunde hotărât:

- Da!

- N'o fost și madam' Buzdrogovici, soția mea la bal?

- Ba da!

- Atunce, di madam' Buzdrogovici, soția mea, pentru ci n'ai pomenit nimică?... nici chiar numele!... Să fi fost fără compliment

- nu pretinde!... dar nici măcar numele!?

- Domnule maior...

- Mișălule! strigă Edmond.

Și scurt mișcarea! până să-i zică unul dintre amici "Ara! da stai, bri omule!" îi trage două palme vajnice și ese.

- Nu mai înțeleg nimică, pe onoarea mea! zice Edgar și ese și el.

I.L. CARAGIALE

x Omul este singura vietate care poate să roșască, - și are destule motive să o facă.

x Nenorocirile sunt ușor de suportat... Acelea ale altora desigur.

x Civilizația = înmulțirea continuă a unor necesități ce nu sunt... necesare.

U N V I S

de E. Mihăescu

Se făcea că mergeam pe la marginea unei păduri, neștiind încotro să apuc ca să ies mai bine. Pe jos erau numai frunze.

Era cam pela toacă.

Dintr'odată o zării, mirându-mă cum se făcea că nu o văzusem mai curând. Sedea acolo, pe rădăcina unui din copaci ca pe o la-viță din fața casei. M'am dus să-i urez binețe și i-am sărutat mâna. Nu părea mirată să mă vadă pe acolo. Era mică și tare bătrână. Mi-a răspuns frumos, imbiindu-mă alături pe rădăcină și întrebând de unde vin și încotro mă duc. I-am spus și eu că vin din vale și aș merge sus. A dat din cap a bine.

Era frumos în pădurea aceea și bun de stat acolo lângă acea băbuță. Am întrebat-o cam de pe unde este și ce caută de stă acolo, ca pusă pe un lung așteptat. Mi-a răspuns că este de prin partea locului, iar de stă acolo, e ca să arete drumul celor ce trec în sus. "Că se abat pe aci la vale din ei", mi-a lămurit ea liniștit. Am tăcut.

Dela un timp începu să zâmbească.

"Eu nu sunt de acum, eu sunt dintotdeauna. Acum stau aici să arăt drumul celor ce trec în sus. Că ajunși aci se cam abat. Dumneata", zâmbi ea, "dacă nu mă zăreai, apucaai acu la stânga, și drumul Dumitale e în sus."

Tăceam. De fapt băbuța a vea dreptate. În fața codrului ce urca pe munte, mă cam codisem și chiar cu o clipă înainte de a fi zărit, mă gândisem să mai ocolesc prin imăș. Tăcea și da. Tare aș mai fi întrebat-o cine este, dar mă sfiâm. Mă cam temeam să nu-mi spună că este Sfânta Vineri. Ea, parcă imi citi gândul și începu să râdă încetisor.

"Mă vezi că nu nșel, nu? Eu sunt mama Pelaga."

"N'ei fi Panaghia?", glumii eu.

"Sunt și Panaghia, dar numele ăl bun fi tot Pelaga", răspunse ea domol. "Așa-mi zice. Caută în carte că m'ai găsi."

Codrul șoptea încetisor, iar eu tăceam nedumirându-mă de-a-binelea.

"Dar de când ești matale mama Pelaga?", începui eu după un timp, cu băgare de seamă.

"Dela început. De când s'a împărțit pământul", răspunse ea ca dusă pe gânduri.

Mă gândii la improprietărire, însă băbuța citea în mine, că se porni pe râs.

"Lasă astea și nu te mai tot gândi la 'acum'. Pământul a fost împărțit întâi de Domnul. El s'a pogorît călare pe o iapă albă. Caută de citește în Cartea Domnului, că ai să vezi. Asta a fost la început. Pământul de aci tot, cu munții și cu apele, cât vezi de pe o culme înaltă și cât nu vezi, - da să nu mai vorbim, căzu pe atunci Pelasgilor, adică lui Peleg. Iar eu sunt mama Pelaga."

Chiar și pentru un vis, întâmplarea începu să mi-se pară stranie din cale afară. Peleg! Păi asta a fost după potop! Mă uitai cu buvia la băbuță: râdea. Hotărât lucru: băbuța aceas-ta își bătea joc de mine. Totuși ochii ei imi plăceau. De mult, tare de mult n'am mai simțit asupra mea niște ochi bătrâni ră-

zând așa. Abia în clipa aceea îmi dădusem seama cât de mult le dusesem dorul.

"Văd că ai început să înțelegi", reîncepu ea. "Voi,ăștia de acum,nu mai știți nimic, mai rău ca copiii ai mici. Află dar și să ști: pe lângă ai ochi și urechi de carne, Domnul a mai dat omului și pe alea ale inimii, da' omul a uitat. Tocmai de aiă și trebuie să stai eu acu aici, să vă arăt drumul. Cu ai ochi și urechi vede și aude omul ce nu se vede și nu s'aude. Fără de ei, el este ca ăst buștean de rădăcină și nu știe decât dela mână până la gură. Cu ochii ai buni vezi bobul de grâu incolțind sub zăpadă, pușorul crescând în ou și pe Domnul trecând pe pământ, călare pe iapa Lui cea albă. Tot cu ei vezi și auzi pământul muncindu-se și gemând de obosit, sub talpa ălor răi.

"Și acu stai de ascultă. Eu sunt în munții aceștia dintotdeauna, dela început. Aci totul e al meu, cu voia Domnului. Am mulți copii. I-am căpătuit pe toți muncind din greu. Pe a mai mare am măritat-o spre miazăzi, hăt, când se împărțea pământul. Cumplită femeie! Mult a mai muncit și ea, de ars-o soarele dela miazăzi. Trec și din copiii ei pe aci, da mână cu toții spre soare răsare. Domnul să aibe grije de ei, că de acolo nimenea nu s'a întors."

"Pe Ileana, pe Cosânzeana mea, am măritat-o inspre soare a pune. Harnică și bună femeie! Azi jumătate pământ e al ei. Am mai măritat și alte fete, dar pe Mioara mea am măritat-o aci. Și acu vezi și tu ce de copii mai are. Eu stau aci ca să le arăt drumul sus."

"Am și feciori. Căpetenia e Făt Frumos din lacrimă, care e și fiul iepei. Ați ajuns de trebuie să stea omul să vă deslușească totul iară de-a fir a păr. Iapa cea albă e oastea cu care poartă Domnul. Și atunci Făt Frumos mi-s'a născut din lacrimile mele, dar din iapa cea albă a Domnului, - ai înțeles? El a crescut în șapte zile și, cu voia Domnului, a curățat țara de smei. L'a biruit și pe al mai mare, al de se întoarnea în Impăratul Roșu. E al de-i pitic, cu barba și cu capul mare. Mai nimica n'a mai rămas de el, doară cap și barbă, adică răutatea, de când îi tot reteză picioarele Domnul, ca să-i bage oștile în puțul al mare, dela soare răsare. Da, cum spun, voi n'ați cunoscut pe Făt Frumos când v'a limpezit ăst drum în sus, cum n'ați văzut nici pe Impăratul Verde. Degeaba am tot stat să vi-i povestesc la gura sobei, ierni dearându-l, dintotdeauna. Acum ști cine sunt?"

"Atunci dece-ți zice Pelaga și nu Traca, sau altcumva?"

"Aha, văd că ai început să prinzi coaje", zâmbi ea la mine cu toți ochii și cu toată fața-i încrețită mărunț și argintiu. "Află deci că omul la fiecare grea bătaie se schimbă de nume. Domnul schimbă sau șterge numele omului, după cum fi vrednicia lui. Ehe, ce de mai nume am schimbat și eu! Citește numa'n carte."

"Că mult ai mai muncit Dumneata, mamă Pelaga!"

"Bine că ți-ai găsit și ochiul ăl bun, de ai început să... Am făcut eu treabă bună, cu ajutorul Domnului. Da' stai, că greu ăl mare acum fi. Acu se numără bobocii. Da las, numai! Flăcării mi-am și mânat în toate vânturile și trecătorile, iar eu stau aci, ca puhoiul al mare abia acu vine. Eu sunt iapa cea slabă, ști tu, aceea năzdrăvană ce-i pitită în coșar de zile negre. Le-oi arăta eu acuș cum se mănâncă focul și se cată cărarea la

Domnul."

Băbuța se plecă spre mine și continuă ca tăinunind:

"De când în, tot cu ochii la soare răsare stau. De-a curge și mierea, nu mă ncred. Nu-mi dau ochilor odihnă, bănuie. Ia-n stai de ascultă, ia... O auzi cum huieste? Acu parcă latră... Umblă... Umblă la puțul al mare... Dintăi începe ca un susur, apoi ai zice Crivăț, iar pământul geme de parcă ar sta să se deschidă. Și abia apoi vine puhoiul. Ferice de al ce are urechi și se fcrește. Sunt suflete nebotezate, schiloade, slobozite din puțul al mare, din fundul lui soare răsare... Ia-n auzi-o cum umblă, ia... Doar ea știe ce tot face și desface... De nopți dearându-l stau să mă gândesc ce-o mai scorni, că de când în parcă n'o mai huiet atâ de rău. E greu", oftă băbuța, "da ce să-i faci, nu i-o fi nici ei ușor. Ia auzi, acu parcă ar fi vârcolacii... De! Fieștecare cu rostul lui dela Domnul... Ea scoate apa din puțul al mare... pe la moara mea trece dintăi... Și atunci iaca așa: mai cu binișorul, mai cu baltagul. Că trebuie să ne mai îngăduim. D'apoi când vine puhoiul, Maică Precistă! Decât că ajutorul fi dela Domnul: cum e învălmășala mai mare de zici ce-i, numai iată că vine El pe iapa Lui cea albă."

Mama Pelaga oftă și mai trase cu urechea. Apoi se uită la mine.

"Iar tu du-te, acum că te-ai odihnit. Ține poteca asta tot în sus. Acușica dai de casă și ai găsi pe toți acolo. N'avea grije", rase ea, "ai nimeri-o. E tot aceea. O ști tu bine."

Mă odihnisem de parcă și mâncasem și băusem. Codru imi părea acum cunoscut. Pornii în sus.

"Dar, să nu te superi mama Pelaga, Dumneata ai fi aveau? Că eu aș zice că dorm", o întrebai eu de sus, codindu-mă.

"Păi vezi cum ați ajuns?", se înfiori ea la mine. "Află dar că dormind omul vede mai bine ce fi arată Domnul. Al de are ochi. Că al de n'are, cu ce vrei să vadă? Vede și el, coala, niște rațe fripte. De! Că fiecare pasăre pe limba ei piere, de când îi lumea. Ia auzi! Cum să nu fiu eu aveau, dacă tu ești? De n'aș fi eu, n'ai fi nici tu, nici nimenea de pe acilea, și ce aș mai sta eu să păzesc aci? Ți-am spus doară că eu sunt mama Pelaga! Ci du-te oda-tă!"

Era o liniște și o pace cum n'a mai fost de mult. Culmile milenare se legăneau ușor, îmbiind. Erau și ele dintotdeauna.

Poteca ducea în spre Rarău.

E. Mihăescu

IN LĂTRATUL CÂINILOR

Când noaptea pe uliți se lasă
Se'ntorc roboții dela muncă, spre casă,
Cu mațele goale, cu burta flămândă,
Cu fruntea încrețită, cu fața plângândă;
Ar vrea să vorbească, ar vrea ca să țipe,
Revolta în piept și 'n gât fi furnică...
Și totuși tac, nu pot, li-e frică
Să nu-i "latre câinii".

Când zori de ziuă fereastră luminează
 În inimi din nou povara se lasă,
 Căci știu sărmanii ce zbir îi apasă;
 Obligați sunt, în grabă, să plece de-acasă
 Că-i "latră câinii."

Să intre în fabrica neagră, pustie, -
 Mai bine i-ar zice: doftană, pușcărie...
 - O Doamne, mai dă-ne putere delă tine,
 - Să sfârșim munca și astăzi cu bine! -
 Căci cel ce la lucru mâine nu vine,
 O știu de-acuma cu toții prea bine:
 L'au "lătrat câinii!"

Necazul pe om îl indeamnă și spune:
 - Mai bine, Doamne, mă ia lângă tine!
 - Munca mă frânge, mă simt fără vine
 - În aste fabrici în cari cu cruzime
 - Comandă astăzi liftele stalinie. -
 Din secția vecină un glas se aude,
 E parcă muiat de spaimă și durere:
 - Oh Stane, ai grije! Te rog, tăcere,
 Te vor "lătra câinii!"

Stefan Afendulis

"Înterեսul e un veșnic izvor de conflicte și tragedii umane. Oriunde s'a înscăunat tirania lui cumplită, curmă liniștea oamenilor și le macină energia lor creatoare. Prosperitatea pe care o clădește din cumulumul nedreptăților săvârșite est artificială și aducătoare de alte dezastre. Sub fațada ei somptuoasă se ascund cele mai mari nemulțumiri, cari își descarcă apoi mânia în crize economice, revoluții și războaie. Pătrunzând în natura nesățioasă și vicleană a interesului, Corneliu Codreanu a pus mișcarea în stare de permanentă veghe împotriva lui: "Priviți pe cel ce vine și dacă în ochii lui veți simți că scânteiază vreun mic interes personal (fie material, fie ambiție, fie patimă, trufie), sa știți ca acela nu poate deveni legionar." (C.C.C.-P.I pag.299.)" - "Omul Nou" de Horie Sima - pag.21-22.

"Capitanul! Este o piatră de hotar; o graniță. Sabia întinsă între două lumi. Una veche pe care o infruntă cu bărbăție, distrugând-o; alta nouă, pe care o creiază, îi dă viață, o cheamă la lumină - "Capitanul" de Ion Banea - Colecția "Omul Nou", 1951. -

+++++
 + P E S T E M A R I Ș I Ț A R I +++++
 +++++
 L A C A N C H A

"La cancha", pentru acel ce niciodată nu a văzut profilele fantasmagorice a Anzilor decât în palida redare din cărțile postale ilustrate, pentru acel ce nu a trecut în șir nesfârșit de ore peste monotonia planaltului bolivian, pentru cel ce nu a coborât cu trenul printre dantelările ireale ale sicorlor, nu va putea fi descrisă de nimeni deșene de plastic, ci trebuie trăită.

În materialismul absolut al unui dicționar ar putea fi tradusă cu un regionalism, echivalent cu p i a ț ă. În sentimentalismul relativ, însă, aș fi inclinat spre o definiție de: intermezzo, bisăptămânal, ca o manifestare a ultimilor descendenți ai indienilor Inca: Aymará și Quechua.

Acești ultimi urmași ai Incașilor, de două ori pe săptămână, utilizând uneori mijloace mai moderne de locomotie: camionul, în care, ticsiți ca 'ntr'o cutie cu sardale, doar capetele le mai pot mișca, uneori acompaniând pasul mărunț al măgarului, coboară pe cărările munților, spre cel mai apropiat orașel, care adesea se găsește la mai mult de 20-30 kilometri.

Pe drumurile ce converg spre micul orașel, zorii profilează siluete: Indiana cu pălărie albă, - calota cilindrică, înaltă, bordul circular și tare, - cu părul întotdeauna despicat în două coade, cu desaga ce veșnic îi atârână pe spate, fie că în ea se găsește ceva ce va vinde la "Cancha", fie că din ea răsare capul unui copil, cu tipica bonetă indiană, impletită în deseneuri, în culori vii, bonetă în vârful căreia întotdeauna atârână un ciucure, - în majoritatea cazurilor de cu totul altă culoare... Și această siluetă, atât de caracteristică și tipică țării, o baghetă magică pare a fi multiplicat-o în sute de exemplare cari pășesc aproape în același ritm, vorbesc și... torc mergând. Portul, în general e același: pălăria - ca piesă principală - diferă uneori în mici amănunte, după regiuni. Bluza și fusta, croite uniform, prezintă totuși o pitorească variație, deosebindu-se prin culoare.

Și zoriile mai profilează o siluetă, mai robustă în contururi, care la rândul-i, se multiplică și ea, fără ca înfățișarea-i, deosemeni tipică, să sufere decât rareori și cu totul neînsemnate alterări: indianul, - cu boneta în culori, cu nelipsitul ciucure. De sub bonetă apare părul negru, tăiat în linie dreaptă. Corpul e acoperit de un "poncho", desigur și acesta în felurite culori. Ce este poncho-ul? Un fel de cuvertură, de formă patrată, la mijloc cu o tăetura prin care poate pătrunde capul. Pantaloni ce-i poartă acești "urmași ai Incașilor" cad ceva mai jos de genunchi, lăsând pulpele goale, iar în picioare: sandale. Dar de multe ori indianul umblă și fără încălțăminte, cu picioarele goale...

Unii din ei vin cu măgarul, pe care au încărcat fie un braț de grengi, fie o plasă cu trifoi, pe care le vor vinde pe Cancha. Alții au venit fără măgar, și poartă pe umăr un fel de lasso de piele de bou, care le servește la ancorarea pe spate a poverilor ce le vor purta, în îndeplinirea funcției de "cargador".

În orașel, pe un maidan bine stabilit, se ridică acoperișuri

de pânză albă, apărătoare de soare, sub care se etalează, pe pământ, ceea ce s'a adus spre vânzare.

Odată cu răsăritul soarelui, începe mișcarea, căci cea mai mare parte din sutele de indieni și indiene ce au sosit, au venit pentru cumpărături. Varietatea culorilor vii în îmbrăcămintea acestor copii ai naturii, în continuă mișcare, dă impresia unui nesfârșit joc de curcubee... Se vorbește aymară, se vorbește quechua și din când în când și limba oficială a țării: spaniola.

Străinul (gringo) și indianul ce s'a alipit orașului și care și-a abandonat boneta cu ciucure sau pălăria - acesta din urmă cunoscut sub numele de "cholo", în acest tablou fac notă discordantă.

La Cancha, într-o pitorească disordine... orientală, reprezintă un vast și variat bazar: zarzavaturi, fructe, cărnuri, - azvârlite pe mese în jurul cărora bâzâie roiuri de muște, - pânzeturi, stofe, covoare lucrate de mână. Nelipsită e secția olăriei, abundând în forme elegante și desene primitive... Vânzătorul de coșuri, vânzătoarea de săpun de casă, de frunze de coca, care reprezintă pentru indieni un aliment. Mai departe, vânzătoarea de flori, vânzătoarea de saltele, de sticle goale, de cutii goale, secția de vechituri în care străinii caută (uneori cu bun rezultat) rarități. În această secție de vechituri am văzut într-o perfectă armonie cărți în diferite limbi amestecate cu pantofi, sticle sparte, suruburi ruginite, plăci de patefon crăpate... Drept complectare la acest tablou haotic: o balanță cu două talere, în lăuntru cărora trona o păpușă și o minge.

Intr'un colț, vânzătorul de obiecte de argint lucrat de mână lângă un coaun uriaș, în care o indiană bătrână pregătește o ciorbă de culoare verzue. La doi pași alături, vânzătoarea de plante medicinale și negustoreasa cu tablouri vechi, depe timpul dominației spaniole. Seria o anchee negustorul de mărunțișuri.... Și totul e numai mișcare. Un du-te - vino de culori țipătoare în mijlocul acestei impunătoare disordini de articole oferite spre vânzare. Camioane, cărucioare, măgari... Treci, te strecoari printre ele, privind mereu cu atenție ca să nu calci peste vre-un copil, ce abandonat pur și simplu în arșița soarelui, zbiară nerăbdător, doar s'o termina mai repede "la cancha".

"Caserito! Caserito-o-o!" Din toate părțile te strigă concurența.

Și totul e scaldat de-un soare viu și arzător!

Venind din toate părțile, mergând în toate părțile, această puzderie de pălării albe, de pălării cafenii și bonete de lână cu ciucure, se mișcă fără încetare.

O parte din cei prezenți n'au venit nici să vândă, nici să cumpere. Au venit așa! Sumă de figuranți într'un film technicolor. Noțiunea de Cancha e pentru ei de ajuns de a motiva un act inutil.

Poate în aceste zile, în care apare tot tipicul indian, - zile în care primitivismul sfidează civilizația asfaltului, ei trăiesc reînvierea unei lumi ce de mult a apus...

După masă, tot așa după cum a luat ființă într-o clipă, tot așa și dispăre. Ziua Canchei s'a terminat.

Și 'n umbrele inserării, siluete estompate, se pierd încet, încet, pe cărările de munte...

G.D.

STROPI DE DOFTORIE

x - x - x

Pentru bolnavii de miopie și naivitate cronică.

- "Toți cei cari se opun regimului sovietic vor fi împușcați pe loc." (Christian Rakowski, șeful guvernului sovietic ucrainean, către poporul ucrainean, Ianuarie 1921)

- "Partidul nostru urmărește răsturnarea capitaliștilor în toate țările." (Lenin, vol. XXIII, pag. 179)

- "Cuvintele nu trebuie să stea în relație cu faptele, - ar fi oare aceasta diplomație? Una sunt cuvintele, alta faptele. Cuvintele binesunătoare sunt masca în dosul căreia se ascund fapte rele. O diplomație sinceră este tot atât de imposibilă cum ar fi apa uscată sau fierul de lemn." (Cuvinte rostite de Iosif Vissarionovici Stalin, 1913)

- "Revoluția este lipsită de putere atât timp cât mai există concepția de familie..." (Din rezoluțiunile Cominternului, Moscova, 16 Noiembrie 1924)

- "Instalarea regimului sovietic în toate țările capitaliste prin revoluția mondială, rămâne singurul obiectiv general al politicii Rusiei Sovietice." (Din ordinul secret al Part. Comunist din URSS, trimis la 25 Nov. 1939 secretarilor generali ai partidelor comuniste din Franța și Belgia)

- "Politica de pace a Statului Proletar nu înseamnă nicidecum o împăcare a Sovietelor cu Capitalismul. Ea este doar o altă formă de luptă împotriva capitaliștilor." (Extras din Protocolul celui de-al 7-lea Congres mondial ținut de Comintern la Moscova)

- "Cine încheie pace cu noi e pierdut!" (Vl. Ilici Lenin) DDSZ

STIRI CULTURALE

Cărți românești apărute în exil:

În Colecția "Carpați" din Madrid (Editor Traian Popescu) a apărut primul volum din "Istoria Românilor din Dacia Traiană" de A. D. Xenopol, traducere din l. franceză de N. S. Govora.

Lăudabila inițiativă, care, grație generozității d-lui Luis Beneyto Marti, fost Consul General al Spaniei la București, a putut fi tradusă în fapt, a găsit un unanim răspuns de aprobare în rândurile românilor din pribegie. Lipsa unei cărți de istorie națională s'a resimțit foarte mult în lungii ani de exil la care ne-am văzut condamnați peste noapte. Dar cei chemați să umple acest gol, cel puțin printr'un sprijin material efectiv acordat scriitorilor noștri din exil, cărora nu le-ar fi lipsit nici pondul, - nici dragul unei astfel de munci, - au dovedit absența, ca în în atâtea alte ocazii similare. Iată că inițiativa particulară, a unor români cu adevarată dragoste de neam, și-a găsit realizarea, nu cu sprijinul vreunui comitet național, ci cu acela venit de la un străin. Căci dl. Luis Beneyto Marti, deși un mare și sincer prieten al românilor, care, după cum însuși mărturisește, consideră țara noastră ca a doua sa patrie, este totuși un spaniol.

"Prinor al atâtor sacrificii," - scrie D-sa, prefăcând această

ediție de exil, "am crezut că este nimerit să retipărim glorioasa istorie a Poporului Român, mai ales astăzi, când ocupantul sovietic încearcă prin toate mijloacele să altereze și să mistifice adevărul latinității lui. Este strigătul de dreptate pentru România și evidențierea erorii anterioare, iar pentru puținii Români scăpați peste granițele țării, un imbold la lupta pentru eliberare și o rază de speranță, că furtuna va trece ca atâtea altele din trecutul acestui Neam." -

Avocat N. Arnăutu: NOI ȘI RUȘII, - Editura "Cuget Românesc" Buenos Aires, 1953. - Meritul autorului este de a fi pus la îndemâna emigranței românești - imbinat într'un volum de 160 de pagini - prețioase documente istorice, elocvente prin ele însăși în ceea ce a însemnat pentru țara noastră vecinătatea cu colosul rusesc. Tăristă sau bolșevică, Rusia a fost și rămâne dușmanul nostru No.1. De câte ori ne-am aliat cu rușii, de câte ori ne-am încrezut în promisiunile lor, n'am avut decât de pierdut. Concordăm cu autorul când conchide, că după atâtea învățăminte trase din trecut, politica României față de vecinul nostru dela răsărit ar fi trebuit să fie alta decât cea dusă de guvernele noastre în perioada dintre cele două războaie mondiale. Căci vina dezastroasei situații în care se găsește astăzi țara, nu mai poate fi atribuită de astă dată exclusiv poziției sale geografice, ci mai cu seamă strigătoarelor erori ale unor politicieni, lipsiți de prevedere și simțul realităților, cu cari am fost inzestrați la conducerea țării. - "Un bun simț țărănesc ne arată" - spune autorul la sfârșitul cărții sale, "că o casă nu poate fi așezată cu ușa spre viscol. Și acești oameni n'au făcut decât să așeze marea casă românească cu ușa spre viforita rusească." Din păcate așa e...

BIBLIOTECA ROMÂNĂ DIN FREIBURG (Germania). - Nu credem să existe azi român în exil care să nu fi auzit încă de Biblioteca Română din Freiburg. Cel mult dacă n'a vrut s'audă. E drept, în paginile revistei noastre n'am scris până acum decât cu totul sumar despre această instituție, dar aceasta a fost numai din cauza că am putut constata, cu satisfacție, că celelalte publicații românești din exil, cu mai multă competență, au înregistrat și difuzat la timp prodigioasa-i activitate. Dar Biblioteca din Freiburg nu a avut nevoie de reclamă; realizările-i vorbesc dela sine. Dacă are nevoie de ceva, apoi această ar fi sprijinul nostru, mai ales material, - de ce să n'o spunem clar? Aflăm că Biblioteca a ajuns recent în posesia unor microfilme de pe cărți românești rare, ce în împrejurările actuale sunt imposibil de procurat. Pentru ca acest prețios material să poată fi utilizat și valorificat, se face necesară cumpărarea unui aparat de citit microfilme. Afară de aceasta, dorința pe deplin justificată a conducerii bibliotecii este, de a ajunge însăși în posesia unui aparat de microfilm, "spre a putea extinde colectarea de material documentar și asupra altor lucrări de valoare, absolut indispensabile oricărei activități științifice în domeniul românismului." Cei ce au înțeles rosturile pentru cauza românească ale acestei meritoase înjghebări culturale, de sub harnica și competentă conducere a profesorului Virgil Mihailescu, nu vor rămâne, sperăm, impasibili în fața greutăților financiare prin care trece Biblioteca Română din Freiburg, ci vor pune umărul, asigurând cu obolul lor, fie el cât de modest, continuarea rodniciei sale opere. -

SĂPTĂMÂNĂ ROMÂNEASCĂ,

organizată de Comunitatea Românilor din Spania de sub conducerea D-lui Gh. Demetrescu (între 6 - 15 Mai 1953), la Madrid, s'a bucurat de un deplin succes și poate fi socotită ca cea mai de seamă manifestare culturalo-propagandistică românească de peste hotare înregistrată dela sfârșitul războiului încoace. Patronată de un comitet de onoare alcătuit din: Contele Mayaldo, Primarul Madridului; Contele de Casa Rojas, Ambasadorul Spaniei la Paris; Contele de Alcazar-Toledo, Generalul J. Moscardo; Baronul de San Calixto Antonio Callega Burin și Mons. John Kirk, șeful Misiunii Catolice Române din Europa, "săptămâna românească" a reușit să concentreze atenția poporului spaniol, precum și a unui mare număr de reprezentanți ai altor națiuni asupra problemei românești. Prin expozițiile de pictură și de artă populară, prin conferința profesorului Ernst Gamillscheg dela Universitatea din Tuebingen - despre romanitatea poporului român, - ca și prin conferințele și cuvântările rostite de alte alese personalități, printre cari: Prof. Tovar, Rectorul Universității din Salamanca, Ambasadorul J. de Cardenas, Mircea Eliade, Dr. C. Drăgan ș.a., Comunitatea Românilor din Spania a oferit publicului participant, un select și strălucit program, și merită, pentru ceea ce a realizat, admirația întregii emigranțe române. Tot în cadrul săptămânii românești, au avut loc la aerodromul Aero-Clubului spaniol, exhibițiile cu adevărat senzaționale ale asului aviației române, dl. Băzu Cantacuzino, care au stârnit o adâncă admirație în rândurile selectului public. 10 Mai, un sobor de proci în frunte cu Mons. Octavian Bârlea, a oficiat o slujbă religioasă în rit oriental; s'au ridicat rugăciuni pentru Biserica prigonită și pentru cei căzuți în luptă. Festivitățile au luat sfârșit cu recepția dată de Primarul Madridului Românilor din Spania și celor veniți din alte țări. -

INSTITUTUL DE CULTURA ROMANO-GERMAN - odinioară la Berlin - și-a reluat activitatea, sub direcția D-lui GRIGORE MANOILESCU, având sediul la Muenchen. -

Dl. NELLO MANZATTI, a împlinit la 24 Aprilie a.c. un sfert de veac de activitate muzicală, eveniment care a fost sărbătorit la Buenos Aires în cadrul unui festival. Cu acest prilej s'au cântat minunatele române ale compozitorului sărbătorit. În fața unui numeros public, Dl. Nello Manzatti a evocat o serie de amintiri despre oameni și locuri dragi, evocare prezentată sub titlul de: "Voiaj sentimental". -

= STIRI DIVERSE - NOTE - INFORMAȚII =

+ "PRO BASARABIA". - Cu ocazia comemorării a 35 de ani dela Unirea Basarabiei, Societatea Studenților Români din Paris a hotărât crearea Asociației "Pro Basarabia", care, după ce va obține adeziunile marii majorități a emigrației noastre, ca un legământ de a lupta pentru recastigarea provinciilor răpite, va avea de

de a lupta pentru recăștigarea provinciilor răpite, va avea de scop să difuzeze cât mai mult cunoașterea drepturilor noastre prescriptibile și să strângă în jurul ei toate personalitățile străine care ne pot ajuta la atingerea scopului urmărit. - Face apel, în primul rând la Basarabeni și Bucovinenii aflați în Brazilia, de a se înscrie pe lista de aderenți, ce le va fi prezentată în acest scop de un imputernicit al nostru, care le va da în același timp toate informațiile dorite. Adeziunile nu implică nici o obligație bănească. Persoanele cu domiciliul în interior, doritoare a adera la această asociație patriotică, o pot face prin scrisoare, - "Căminul" și-a luat obligația de a dirija toate aceste adeziuni locului în drept (la Paris). - Asociația, după constituire, va avea secțiuni în toate țările, deci și în Brazilia, dacă numărul adeziunilor din țara respectivă va atinge cifra de cel puțin 50. -

+ An primit spre publicare: In urma hotărârii de perfect acord din ziua de 10 Febr.1953 luate de d-nii Stefan Baci, Faust Brădescu și I.G.Dimitriu, in calitate de membri fondatori, "Cercul Cultural Andrei Mureșeanu" din Rio de Janeiro se autodisolvă nu mai pentru următoarele motive: greutatea legalității lui, lipsa de membri, lipsa de fonduri și imposibilitatea de a implini toate punctele de activitate enunțate in "Inștiințarea" trimisă la 9 Iunie 1951 pretutindeni. Toată arhiva, cu gestiunea financiară s'a sigilat și este in curs de trimitere Bibliotecii Române din Freiburg i.Br.Germania spre conservare. In consecință, nimeni nu mai este indrituit să vorbească, să acționeze, să încaseze vreo cotizație, sau să poarte corespondență in numele acestui cerc, astăzi imaginar. -

+ REVISTA "INȘIR' TE MARGARITE" și-a schimbat adresa. Actuala adresă este: Rua Presidente Backer, 240 (fundo), Niteroi-Icaraí, Est do Rio - Brasil.

+ CENTRUL SINDICAL AL ZIARIȘTILOR ȘI PUBLICIȘTILOR ROMANI DEMOCRAȚI IN REFUGIU a trimis Departamentului de Stat American și org. "Free Europe" următoarea adresă: "Centrul Sindical al Ziariștilor și Publiciștilor Români democrați in refugiu, cu sediul la Paris, 4, rue du Général Lanrezac, ține să informeze că așa numitul "Comitet National Român" constituit de Domnii C. Vișoianu și Alexandru Cretzeanu - cu reședința la Washington - nu a fost ales și nu este recunoscut de organizația noastră. Acest Comitet s'a format singur, contrar tuturor principiilor democratice. Membri lui sunt lipsiți de orice autoritate politică și morală, iar Domnii VIȘOIANU și Cretzeanu vor trebui să răspundă pentru delapidarea banilor publici. Nefiind ales in nici un fel de emigrația română, el este un comitet de impostori și uzurpatori." -

+ Din São Paulo. - La 27 Iulie a.c. a încetat din viață, după o scurtă suferință CONSTANTIN GEORGEAN, fost membru de onoare al Societății Culturale "Romania" din localitate. Transmitem pe această cale condoleanțe familiei. - Dumnezeu să-l ierte!

+ Dl. Mircea Lambrino, revendicând dreptul la moștenirea rămasă în urma morții fostului Rege Carol II., afirmă, în petițiunea înaintată justiției, că nu are pretenții la Tronul României... Precum ca să știm. Totuși, "Curierul Românesc", sesizând concul situației, se întreabă (în numărul pe luna Aprilie): Dece, la urma urmei nu ar avea această pretenție? "Căci după eliberare, oricine va avea toate drepturile: ne vom afla într-o țară

pur democratică!!"

+ Ziua de 10 Mai a fost sărbătorită de lumea românească din c-
oni gratic,, ca și în anii precedenți; s'au oficiat Te-Deum-uri,
s'au rostit cuvântări ocazionale, s'au organizat festivaluri cu
program artistic etc. Astfel a fost în Paris, München, Salzburg,
Madrid, Buenos Aires, Londra, - în Canada, Statele Unite etc.

VIATA ROMANEASCA IN BRAZILIA

Sărbătorirea zilei de 10 Mai la São Paulo

In seara zilei de 9 Mai, Societatea Culturală "România" din São Paulo a organizat in salonul clubului C.M.T.C.din localitate un festival comemorativ, la care, pe lângă numeroși membri ai coloniei române, au participat delegații coloniilor bulgare, poloneze și croate, precum și Consulul Venezuelei cu doamna. Au rostit cuvântări ocazionale dl. Augustin Hila, presedintele societății și dl. Septimiu Savu-Morozini. In continuare a avut loc un program artistic, la care și-au dat concursul D-na Mariana Popescu-Fischer și dl. Puiu Cucu. -

A doua zi - Duminică 10 Mai - s'a oficiat de către Păr.Dr.Stefan Benția un serviciu religios în biserica din Rua do Carmo, la care au luat parte ca invitați un număr mai mare de străini, în frunte cu reprezentanți ai Bisericii Catolice Braziliene, precum și români din S.Paulo. A vorbit cu acest prilej Pr.Prof.Carlos Marcondes Nietsche și s'au ridicat rugăciuni în comun pentru desrobirea patriei române. La sfârșit s'au împărțit celor prezenți niște plachete cu harta României în imagini (reproducție după originalul datorit pictorului Gh.Balan) și note asupra zilei de 10 Mai. -

Lá Rio de Janeiro

In aceeași zi, Păr. Ștefan Benția, șeful Misiunii Române Unite din Brazilia, s'a deplasat la Rio de Janeiro, unde la orele 6 seara a oficiat un Te-Deum la biserica Sf. Vasile. Au fost prezenți la această slujbă, în afară de românii din colonia Rio, Ex. Sa Ambasadorul Spaniei și reprezentanți ai națiunilor de dincolo de "cortina de fier". -

CASA ROMÂNĂ din Rio de Janeiro

Datorită gestului plin de înțelegere al vredniciei noastre compatrioate, D-ra Aurelia Cocăneanu, corința Românilor, nu numai din Rio, dar chiar a tuturor, din întreaga Brazilie, de a avea un loc propriu, o casă sau cel puțin o sală în care să se poată întâlni, în care să poată petrece în comun în zile de sărbătoare, și-a găsit în fine împlinirea: D-ra Cocăneanu a pus la dispoziția coloniei române casa D-sale din strada Santo Amaro no.191. Astfel, ziua de 10 Mai a putut fi sărbătorită de Românii din Rio, sub acoperișul acestui nou loc al românelor.

În ziua de 31 Mai, a avut loc alegerea comitetului administrativ, în sarcina căruia va cădea organizarea și conducerea noului așezământ național-cultural denumit CASA ROMÂNĂ.

Au participat la alegeri peste 100 de persoane, - din Rio de Janeiro, Niteroi și chiar și din São Paulo.

Președinte a fost aleasă, prin aplause unanime, D-ra Aurelia Cocăneanu. Tot prin aplause au mai fost aleși d-nii: Prof. Gheorghe Năsturel, în calitate de reprezentant al Românilor din S. Paulo și Prof. Dr. Eugeniu Bodea, ca reprezentant al Românilor din Porto Alegre. Restul membrilor din Comitet au fost aleși prin vot direct și secret, de pe o listă cu 26 de candidați. În conformitate cu numărul voturilor obținute, au fost declarați aleși următorii 8 candidați:

1. Ing. Dumitru Mihăescu	(69 voturi)
2. Prof. I.G. Dimitriu	(63 ")
3. Paul Stoenescu	(51 ")
4. Dr. Faust Brădescu	(42 ")
5. Andrei Duchide	(35 ")
6. Atanasie Atanasiu	(35 ")
7. Decebal Andrei	(29 ")
8. Lt. Col. Eduard Ressel	(19 ")

Comitetul astfel ales, în ședința sa de constituire ținută ulterior, a stabilit atribuțiile membrilor:

Președinte: D-ra Aurelia Cocăneanu

Vice-Președinți: D-nii Ing. D-tru Mihăescu
Atanasie Atanasiu

Secretar General: Dl. Andrei Duchide

Casier: Dl. Decebal Andrei

Bibliotecar: Dl. Paul Stoenescu.

Membri: D-nii Prof. I.G. Dimitriu, Lt. Col. Ressel, Dr. F. Brădescu, Prof. E. Bodea și Prof. Gh. Năsturel.

+ + +

Pășind la realizarea programului propus, Comitetul Casei Române a organizat în ziua de 21 Iunie a.c. o petrecere românească, cu cântece și dansuri naționale. S'au servit gustări românești, iar amatorii de "Table" au avut prilejul să joace câte-o partidă, ca în țară, în vremurile bune. S'a organizat apoi o mi-că Tombolă, cu obiecte dăruite de membrii coloniei. A domnit tot timpul - printre cei peste o sută de participanți - cea mai curată atmosferă de frățietate românească.

Recepția din 5 Iulie

În după-masa zilei de 5 Iulie, Comitetul CASEI ROMANE a organizat o recepție pentru reprezentanții Corpului Diplomatic din capitala Braziliei, precum și ai țărilor de după "cortina de fer". Au participat la această recepție peste cincizeci de persoane, între cari: Ambasadorul Franței, Ambasadorul Chilei, Ambasadorul Columbiei, reprezentanți ai Ambasadei Statelor Unite, ai Ministerului de Externe al Braziliei, Ministrul Greciei, reprezentanți ai Poloniei, Bulgariei, Ungariei etc. Din partea Românilor, în afară de membrii Comitetului Casei Române, au participat: D-na Lucia R. Fernandes, D-na Mănescu, D-na Atanasiu, D-na Duchide, D-na Stoenescu, D-na Margaritopol, Dl. Prof. Gh. Dănuțescu, Dl. Avocat Nic. Iancu, Dl. Ing. Dan Ioneschi, Dl. Al. Nicolau, Dl. Dr. Mircea Bu-

escu, Dl. Ing. Marcu Nicolau, Dl. C-dor Beler etc.etc.

Pentru ziua de 15 August "Casa Română" proiectează organizarea unei "Săzătorii Românești", în cadrul căreia dl. Lt. Col. E. Ressel va vorbi despre: "Războiul de Intregire al Neamului". -

+++++

+ Dl. Dr. Faust Brădescu, a fost invitat să țină o conferință la Colegiul Sto. Americo din São Paulo în cadrul ciclului "Spațiul Dunărean în Europa de mâine" organizat de Societatea Culturală Ungară-Braziliană ("Universitatea Liberă"). D-sa a acceptat invitația, anunțând că titlul conferinței - pe care o va rosti în l. portugheză - este: O ESPÍRITO DE UNIDADE E A UNIDADE INTERNACIONAL. - Conferința va fi ținută la data de 15 August a.c. orele 18.

+ "CERCUL DE AMICIȚIE al Refugiaților Națiunilor de dincolo de Cortina de fier" cu sediul în São Paulo, în ședința plenară dela 20 Mai a.c., și-a ales comitetul de conducere pe o primă perioadă de 6 luni. Au fost aleși: Președinte = Gen. P. Hodosy (Ungaria); Vice-președinte = Vladimir Scipio del Campo (Polonia); Secretar General = Nic. Iancu-Păltinișanu (România); Secretar: Lubomir Zaphy-roff (Bulgaria); Cassier = Ion Dimitriu (România). Potrivit statutelor, în perioadele următoare de câte 6 luni, funcțiunile în Comitet vor fi îndeplinite după un sistem rotativ, pe națiuni. Până în prezent s'au înscris în acest Cerc membri reprezentanți ai următoarelor națiuni subjugate de comuniști: Română, Poloneză, Maghiară, Bulgară, Croată. - Din lipsă de spațiu ne vedem nevoiți a amâna pentru numărul viitor publicării "Declarației de Principii" și a programului de activitate al acestei noi organizații de înfrățire între popoare, care, în treacăt fie notat, între alte scopuri, îl are și pe acela de a colabora la crearea climatului necesar în vederea realizării unei federații regionale Carpato-Dunărene. -

+++++

+ La São Paulo au mai luat ființă câteva întreprinderi, comerciale și industriale, românești. Le dorim viață lungă și noroc în afaceri.

MERCEARIA PIRES (Paulescu & Toceanu) Băcănie-Delicatese-Băuturi
Rua Pires da Motta No. 1049, Tel. 312134

VERDESCU & Cia. Ltda. Fabricație de mașini electronice pentru
Industria. - Rua Ray Barbosa, 708 (Campo Belo)

MERCEARIA OPRESCU & NICOLAU - (Băcănie-băuturi)
Rua França Pinto, 434 (colț cu Rua Humberto I.) Tel. 72914

Români, - sprijiniți întreprinderile
românești!

(VIAȚA ROMÂNEASCA ÎN BRAZILIA - urmare)

+ În ziua de 26 Iulie a.c. a avut loc la "Casa Română" din Rio de Janeiro, o șezătoare culturală, care s'a bucurat de un deosebit succes. A vorbit Dl. Ing. D. Mihaescu, Vice-președintele Comitetului "Casei Române" despre misiunea și programul de activitate al acesteia pe anul în curs. Succesul programului artistic l'a asigurat D-na Inge Maria Dimitriu, cântăreață de Operă acompaniată de maestrul Leonard. Ambii artiști au fost viu aplaudați de cei peste 150 prezenți la acest festival. A urmat dans, bufet românesc și o tombolă. -

+ Familia D-lui Victor Carâp (din São Paulo) numără de curând un nou membru: Leonard-Justin. Fericită mamă este colaboratoarea noastră, D-na Iulia Carâp (Daniela Movilă). Urâm noului născut - mulți și fericiți ani de viață în care să fie neîncetat bucuria și fala părinților!

+ Organizarea primirii Monseniorului MALINOWSKI, care venind din Argentina va sosi la São Paulo în cursul lunii Septembrie cor., - precum și strângerea memoriilor și a semnăturilor dela diferitele grupe de exilați ai cortinei de fier, a fost incredințată Comitetului "CERCULUI DE AMICIȚIE al refugiaților națiunilor subjugate de comuniști în Europa centrală și orientală" din S. Paulo. Comitetul va lucra mână în mână cu organizațiile locale poloneze. Amănunte vor urma prin circulări și anunțuri în ziare și radio. -

DL. PAMFIL ȘEICARU DESPRE "SĂPTĂMÂNA ROMÂNEASCA"

În legătură cu Săptămâna Românească dela Madrid, despre care am relatat în altă parte a revistei, Dl. Pamfil Șeicaru, într'un interview acordat unor zieriști români din exil, declară că această manifestație a Românilor din Spania a servit mult propaganda națională.

"Ceeace mă bucură - a spus D-sa - este faptul că s'au putut verifica imensele rezerve de idealism, de spirit de sacrificiu care există în rândurile emigrației. Am văzut oameni cari au venit val vârtelj dela Paris, să aduca la vreme obiecte de artă populară românească, destinate să fie expuse. Am întâlnit tineri cari veniseră tocmai dela Salzburg să participe la această emoționantă manifestație românească... Săptămâna Românească dela Madrid rămâne un exemplu de ce trebuie să fie propaganda românească...." (Interview apărut în "Curierul Românesc" No.7-8)

S'A PRIMIT LA REDACȚIE: CURIERUL, buletin de știri (Rio de Jan.) No.42; CUGET ROMÂNESC, III.1; CURIERUL ROMÂNESC, I.7-8; CAHIERS DE LA ROUMANIE OUVRIERE, No.4; EXIL, I.2; ÎNSIR' TE MARGARITE, III.9; LIBERTATEA, III.21-22, 23-24; LA NATION ROUMAINE, VI.109, 110, 112, 113, 115, 117; TROIȚA, I.4 și 5; VATRA, 27, 28, 29, 30, 31; VERS, III.1; VESTITORII, III.6 și 7. -- C A R T I : A.D. Xenopol - Istoria Românilor din Dacia Traiană - vol. I. trad. din l. franceză de N.S. Govora. Colecția "Carpați" Madrid 1953; Avocat N. Arnăutu: "Noi și Rușii" - Ed. "Cugget Românesc", B. Aires, 1953; Anișoara Stan: They crossed mountains and oceans, N. York 1947 și: The Romanian Cook Book - N. York 1951. -

+ + +

D I N T O A T A L U M E A

+ + +

Incetarea din viață a Generalului Rădescu ne-a surprins pe toți. Emigrația română pierde un bun patriot, tocmai în momentul în care strădania, depusă ani de-a rândul, de a uni pe românii din exil, intrase - credem - pe un făgaș nou, promițător de rezultate. Dar voia Domnului a fost ca să ne părăsească, pentru totdeauna. Dumnezeu să-l ierte!

În R.P.R. se fac pregătiri febrile în vederea festivităților ce vor avea loc în curând, în capitala țării. Între 25 Iulie și 1 August, se va ține la București al 3-lea congres mondial al tinerimii, după care va urma în continuare, dela 2 la 16 August, festivalul - tot "mondial" - al "păcii" și "prieteniei" între popoare, organizat de tineret și studențime. Zice-se că vor participa ne-numărate națiuni la aceste serbări. Fraza lansată de comuniști ad-hoc, pentru a atrage cât mai multă lume, în vederea satisfacerii unor scopuri de propagandă prea bine cunoscute, este: "Toate drumurile duc la București!" - În loc de pâine... circenses! Renunțăm la alte comentarii.

S'a încheiat în sfârșit armistițiul în Coreea. Rămâne de văzut dacă acest act va aduce după sine o scădere a tensiunii dintre Occident și lumea comunistă, - sau fi va da răgaz ultimei de a promova un alt focar de conflicte, fie în Indochina sau chiar în Europa. În tot cazul, războiul rece va continua.

După debarcarea și arestarea lui Beria, mulți au susținut că nici poziția lui Malenkov nu va rămâne firmă, dând ca posibilă intervenția directă a unor generali. Vom vedea. Avem prea puține informații verificate ca să putem conchide clar. Ne îndoiim totuși. Ni-se pare că Malenkov a pus mâna solid pe frâu. Ne putem aștepta la tot felul de surprize.

Grevele și manifestațiile de protest împotriva regimului de sclăvie comunistă în zona sovietică a Germaniei, dovedesc că poporul german este hotărât să lupte pentru scuturarea jugului moscovit. Nu ne-ar mira dacă într'un viitor apropiat aceste manifestații se vor repeta, luând forme de răzmeriță. Intervenți-va Occidentul Liber? Cum? Deocădată în acest mult slăvit Occident, mai sunt și de aceia cari privesc cu ochi răi o eventuală eliberare a germanilor din est, urmată de o unire cu Germania de Vest.

Distribuirea pachetelor de alimente dăruite de Statele Unite pentru populația flămândă din zona rusească a Germaniei, pare a fi incurcat rău socotelile comunistilor. Argumentele pe cari le aduc comuniștii pentru a împiedeca împărțirea alimentelor, precum și măsurile ce au înțeles să ia, nu par de dreptul copilăroase.

Zeci de mii de intelectuali, oameni de cultură și de reală valoare pentru omenire au fost căsăpiți de fiarele roșii din steapă. În pușcăriile și lagărele de muncă forțată din raiul comunist mor neconținut de înaniție sau în urma schingiuirilor suferite al te zeci și mii de ființe nevinovate. Gesturile de protest, schițate cu acest prilej de "lumea civilizată" au fost mai mult decât palide. Intervenții în favoarea acestor nefericiți nu s'au făcut decât în mod cu totul platonic, an zice: mai mult de văzul lumii. În schimb, pentru niște spioni, puși în slujba celui mai feroce i-

namie al umanității și al civilizației, exponenții acestei civilizații însăși - profesori, oameni de știință, savanți, bărbați de Stat, ba chiar și fețe bisericești, s'au sesizat cu nespuse grabă, unindu-și glasurile într'un singur cor, care a răsunat dela un capăt la altul al lumii și au cerut în numele umanității grațierea lor. Iar acum, nu de mult, când cu arestarea lui Beria, alți vajnici apărători ai drepturilor omului s'au întrunit într'o capitală din luminatul Occident (și încă într'una al unui Stat ce se consideră anti-comunist și apărător activ al culturii creștine împotriva ofensivci barbare din Est) redactând un memoriu către noul "tătuc" al omenirii, prin care cereau clemență pentru fitorosul criminal, fostul șef suprem al și mai criminalilor "instituții" G.P.U., N.K.W.D. și cum se mai cheamă. - Ne mulțumim adăuga doar atât: nu mai înțelegem nimic...

+++++

Una din cele mai de seamă reviste de politică externă, FOREIGN AFFAIRS, în numărul pe Aprilie a.c., anunțând cartea d-lui HORIA SIMA "Destinée du nationalisme", scrie următoarele despre autor: "Figura proeminentă în mișcarea fascistă europeană dela 1930 - a fost șeful Gărzii de Fier - " iar despre conținutul cărții, arată că autorul reflectează într'ansa "asupra ultimei prăbușiri și propune alianță cu democrația."

+++++ Redacționale

Apărem de astă dată cu întârziere. Din multiple motive, între care, lipsa de bani nu este ultimul. Apoi întreaga muncă, cu scoaterea revistei - (majoritatea cititorilor știu desigur cât lucru dă o publicație scoasă la mimeograf) - e făcută de o singură persoană, care mai are o sumedenie de alte îndatoriri, ca spre exemplu: câștigarea existenței, etc. Sperăm că cititorii ne vor înțelege, - și nu vor fi supărați pe noi din această pricină...

Din cauze ce ne-au rămas inexplicabile (vina neputând fi, totuși, decât a serviciului postal local) cele două cărți: "Romanian Cook Book" și "They crossed mountains and oceans" ce ne-au fost expediate de D-na Anișoara Stan încă din Decembrie anul trecut, le-am primit abia acum. Odată cu mulțumirile noastre, rugăm pe autoarea celor două meritoase lucrări apărute în l. engleză, să ne îngăduie de a ne ocupa în numărul viitor cu recenzarea acestora, dat fiind că în numărul de față nu ne mai este posibil. Activitatea scriitoricească a D-nei Anișoara Stan, pornită dintr'o caldă dragoste pentru neamul și țara de baștină de care continuă a se simți strâns legată, ne este cunoscută de altminteri din paginile confratelui nostru "VERS"...

Au subscris abonamente de susținere - în cursul ultimelor 6 luni - următorii:

Dl. Petru Mihnea, comerciant, S. Paulo; Dl. D-tru Toceanu, comerciant, S. Paulo. Le exprimăm aci mulțumirile noastre.

Lista ziarelor, revistelor etc. sosite la redacție: v. pag.

XXXXXX

XXXXXX

X

P A G I N I

PENTRU DESCREȚIEREA FRUNȚII

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SFÂRȘITUL LUMII

Pe terasa unui mare hotel din Elveția, unde în fiecare după-masă o mulțime elegantă și cosmopolită își făcea obișnuita sîșetă, savantul astrolog X.Y. își expuse într'o zi părerea, sprijinită pe solide argumente științifice: că sfârșitul lumii se apropie cu pași giganti. Numi câteva corpuri cerești, care după calculele sale, se vor ciocni cu pământul, foarte probabil încă în această de-cenie. Lumea prezentă rămase adânc impresionată de spusele savantului și începu să discute, împărțită pe mici grupuri, în ce fel s'ar putea salva oamenii în cazul unui astfel de cataclism.

Un reporter, care se afla și el la fața locului, își luă oboșala și întreba pe fiecare din oaspeții prezenți, în parte, de modul în care gîndesc a proceda față cu sumbrele perspective.

Primul interogat fu un bogătaş din Statele Unite, care răspunse fără a sta mult pe gînduri: "Sper că voi obține la timp locuri în avionul-rachetă, pentru a zbura cu întreaga familie în lună. Natural, pe partea ei în-sorită. Aci voi aștepta pînă se va liniști pământul..."

Un rus interveni neîntrebat:

"După câte știu, luna este de mult deja teritoriu sovietic. S'ar putea să mă înșel, - în care caz mă voi stabili, deocamdată, pe partea din umbră, - înaintînd apoi, cu timpul, pas cu pas..."

Reporterul își luă notițe. Ii păreau interesante pentru zia-rul său. Profită de momentul în care chelnerul hotelului trecu prin apropiere, ducînd unui client - desigur neamț - o halbă cu bere:

"D-ta ce părere ai...?"

Chelnerul, care era elvetian, se opri, dînd din umeri:

"Pe noi nu cred să ne atingă această nenorocire, - Elveția a fost dintotdeauna neutrală..."

O franțuzeică-cochetă, zîmbi:

"Parbleu, mult aș da să știu ce se va purta cu această oca-zie: rochie de seară cu umerii decolțați, sau poate bluză de or-gandi cu fustă scurtă în careuri...?"

Un domn înalt și uscățiv, cu pipa în colțul gurii și mâinile adânc vîrâte 'n buzunarele pantalonilor, veni și el la rînd:

"All right, - noi vom mobiliza flota imperiului, pentru ori-ce eventualitate. Dealtfel, nu cred că e recomandabil să părăsim precipitat pământul, - căci mai târziu s'ar putea face bune afa-ceri cu prilejul reconstrucției..."

Singurul care refuză un răspuns precis, fu un turec. Sorbin-du-și liniștit cafeleta, se mulțumi a pronunța un singur cuvînt:

"Kismet!"

Deasemeni un ceh, care ceru o păsuire de 48 de ore, pentru a cere cuvenitele instrucțiuni dela Moscova.

Reporterul își roti privirea în jur. La o masuță singur, se-dea neamțul, cu halba-i de bere în față. Se hotărî să-i pună și adestaia întrebarea stereotipă. Interogatul se întoarse pe scaun

și aruncând o privire jenată reporterului, zise:

"Eu nu zic nici așa, nici așa. Nu sunt nici pentru, nici contra. Știu doar una: dacă lucrurile vor ieși pe dos, eu voi fi vinovatul!..."

\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$

Denis L.Lively (Detroit, U.S.A.) a înaintat proces de divorț soției sale pe motiv că aceasta își hrănește câinele numai cu "file mignon" și sandvișuri cu frișcă. Judecătorul încercând o împăciuire, a impus părâtei să-și îngrijească soțul de aci înainte cel puțin așa de bine cum îngrijește de câine... În cazul că intervenția judecătorului va da roade, Mr.Lively va duce în viitor o viață de...câine.

+ + + + +

MEDICUL CATRE PACIENT: Starea sănătății d-tale e destul de îngrijorătoare, - hm, desigur că bei băuturi tari...?

PACIENTUL: Cu plăcere, d-le doctor, dacă chiar doriți să faceți cinste, nu refuz...

+ + + + +

- D-ta, care suferi cu ochii într'un așa avansat grad, n'ai trebui să joci seară de seară biliard.

- Din contră, medicul mi-a recomandat ca să privesc cât mai mult la verde...

+ + +

- Vinul e o adevărată otravă pentru oameni.

- Nu vorbi prostii, - apa e cu mult mai primejdioasă, de apă au murit cei mai mulți oameni, nu de vin!.

- Imi pare că tu vorbești prostii...

- Deloc. Gândește-te numai la potop...

- - -

- Nu te supăra dragă, dar trebuie să mărturisesc că nu prea ai gust; te-ai căsătorit cu o femeie urâtă ca noaptea. (Aruncând o privire spre cea în cauză, continuă cu glas scăzut): Tu nu vezi? E bătrână, slabă, peltică, antipatică...

- Nu te jena, poți continua cu voce tare, - soția mea e surdă...

- - -

PROFESORUL: Și acum vă dau o temă: să-mi calculați ce profit aduce un capital de 5 milioane lei în timp de doi ani la o dobândă de unu la sută.

Elevii se pun pe socotit. Numai Ițic, băiatul lui Herșcu Goldstein, rămâne impasibil, privind plictisit la colegii săi.

- Ce-i cu tine Ițic, tu de ce nu socotești? - îl întrebă profesorul.

- Un procent nu mă interesează, d-le profesor, - răspunde acesta scurt. -

- + -

+++++ "CAMINUL" +++++

Redacția și Administrația: Rua José Antonio Coelho, 629.
São Paulo - Brazilia.

